

БЕЗПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ПРАЦІВНИКІВ НА ОСНОВІ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗНАТЬ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Мартиненко М.В., к.е.н., доц., докторант кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна

Основи концепції сталого розвитку було закладено Міжнародною комісією з навколишнього середовища та розвитку ООН у 1987 році [1]. Ключові положення даної концепції втілені в Стратегії соціально-економічного розвитку Євросоюзу до 2020 року «Європа 2020», трьома пріоритетними цілями якої є розумне, стале та всеохоплююче зростання [2]. Згідно з зазначеною стратегією, реалізація першої цілі ґрунтується на зростанні економіки, яка базується на знаннях та інноваціях, можливості досягнення другої цілі обумовлені ефективним використанням ресурсів та розвитком екологічно чистої та конкурентоспроможної економіки, а третя ціль пов'язана зі стимулюванням високого рівня зайнятості як основи економічної, соціальної і територіальної єдності. У зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом наведені вище цілі стають значимими в контексті майбутніх соціально-економічних реформ в країні. Враховуючи складність та масштабність задекларованих цілей, особливої актуальності набуває необхідність розроблення конкретних напрямів дій, спрямованих на їх досягнення. Одним із таких напрямів є удосконалення підходів до професійної освіти працівників. Питання організації та розвитку професійної освіти в Україні розглядаються в працях таких сучасних вчених-економістів, як Л.І. Безтелесна, Г.В. Герасименко, І.Ф. Гнібіденко, Л.М. Ільч, Е.М. Лібанова, О.В. Макарова, В.А. Савченко, Л.В. Шаульська та інших. Незважаючи на значну кількість досліджень у галузі професійної освіти, проблеми забезпечення її якості та відповідності попиту роботодавців залишаються актуальними і потребують подальшого вивчення.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні значення організаційних знань для безперервної професійної освіти і досягнення цілей сталого соціально-економічного розвитку України.

Значення безперервної професійної освіти для забезпечення сталого розвитку країн світу неодноразово підкреслювалось у документах Європейського Союзу, присвячених питанням інтеграції європейських країн. Так, у прийнятому на Лісабонському саміті Європейської Ради в 2000 році Меморандумі навчання протягом життя задекларовані наступні принципи безперервної освіти: нові базові знання та навички для всіх, збільшення інвестицій в людські ресурси, інноваційні методики викладання та навчання, нова система оцінювання отриманої освіти, розвиток наставництва та консультування, наближення освіти до міста проживання [3]. Копенгагенською декларацією з посилення європейської інтеграції в професійній освіті, прийнятою у 2002, розвинуто перспективи співробітництва країн Європи в зазначеній галузі [4]. Маастрихтське комюніке з питань майбутніх пріоритетів

європейського співробітництва в галузі професійної освіти та навчання 2004 року стало наступним документом, який засвідчив наміри європейських країн щодо модернізації системи професійної освіти, надання усім громадянам Європи можливості отримання компетентностей, необхідних для інтеграції у суспільство знань, створення нових і якісних робочих місць [5]. Після схвалення Радою Європи стратегії «Європа 2020» було опубліковано звіт «Освіта та навчання 2020», у якому багато уваги приділено рекомендаціям з залучення дорослого населення до безперервної освіти та навчання [6].

Одним із шляхів підвищення якості професійної освіти та забезпечення її безперервності є розвиток організаційних знань суб'єктів господарювання, які представляють собою синергетичне поєднання індивідуальних знань співробітників, а також включають сукупність правил, процедур, алгоритмів виконання робіт, бази даних, інформацію на різних типах фізичних носіїв (цифрових, електронних, паперових та інших), яка використовується в організаційних бізнес-процесах та спрямовується на досягнення організаційних цілей. Згідно з Законом України «Про освіту» серед основних принципів освіти важлива роль відводиться інтеграції освіти з наукою і виробництвом, а також безперервності і різноманітності освіти [7]. Інтеграція в процес професійної освіти організаційних знань суб'єктів господарювання надасть змогу дотримуватися зазначених принципів та сприятиме створенню можливостей для розумного, сталого та всеохоплюючого зростання українського суспільства. На рис 1 наведено переваги, які забезпечить інтеграція організаційних знань в процес професійної освіти, а також пріоритетні цілі Стратегії «Європа 2020», реалізації яких сприятиме така інтеграція.

Процес становлення в Україні економіки знань може відбуватися за умов активного впровадження нових технологій та підходів до професійної освіти і навчання. Інтеграція організаційних знань в процес професійної освіти, активна співпраця навчальних закладів з суб'єктами господарювання, в межах яких ці знання створюються та удосконалюються, сприятиме прискоренню оновлення навчальних програм, підсиленню практичної спрямованості формальної професійної освіти, формуванню у випускників найбільш затребуваних на ринку праці компетентностей. Переваги врахування організаційних знань в процесі професійного навчання працівників полягають в створенні на основі індивідуальних компетентностей ключових організаційних компетенцій, які складають основу конкурентних переваг сучасних суб'єктів господарювання. Безперервна професійна освіта працівників є підґрунтям формування інтелектуального капіталу як окремих суб'єктів господарювання, так і суспільства в цілому. Підвищення конкурентоспроможності економіки на основі нарощування інтелектуального капіталу сприяє розвитку екологічно чистої економіки, оскільки використання інтелектуальних ресурсів не шкодить навколишньому середовищу. Суттєвий внесок безперервної професійної освіти в досягнення такої цілі, як всеохоплююче зростання, пояснюється тим, що постійне професійне навчання забезпечує відповідне зростання кваліфікації

працівників, а отже і їх можливостей щодо працевлаштування. Останнє в свою чергу є підґрунтям високого рівня зайнятості населення.

Рис.1. Переваги безперервної професійної освіти на основі організаційних знань в контексті пріоритетів Стратегії «Європа 2020»

Як висновок слід відзначити, що одним із шляхів реалізації цілей соціально-економічного розвитку України в процесі євроінтеграції є удосконалення підходів до організації освіти. Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні значення організаційних знань суб'єктів господарювання для забезпечення безперервності професійної освіти в контексті сталого розвитку українського суспільства.

Список літератури:

1. Наше общее будущее. Доклад Международной комиссии по окружающей среде и развитию. – М.: Прогресс, 1989. – 386 с.
2. Europe 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth [Електронний ресурс] / Europa.eu: the official website of the European Union. – Режим

доступу:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>.

3. Making a European Area of Lifelong Learning a Reality [Електронний ресурс] / EUR-Lex. Access to European Union Law. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0678:FIN:EN:PDF>.

4. Declaration of the European Ministers of Vocational Education and Training, and the European Commission, convened in Copenhagen on 29 and 30 November 2002, on enhanced European cooperation in vocational education and training [Електронний ресурс] / Europa.eu: the official website of the European Union. - Режим доступу: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/copenhagen-declaration_en.pdf.

5. Maastricht Communiqué on the Future Priorities of Enhanced European Cooperation in Vocational Education and Training (VET) [Електронний ресурс] / Europa.eu: the official website of the European Union. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/maastricht_en.pdf.

6. Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States. – Brussels: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2013. – 105 p.

7. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 № 1060-ХІІ (редакція від 06.09.2014) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/про_освіту.

НЕОБХІДНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ ОХОРОНИ СУСПІЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

*Мягкова О.В., к.держ.упр., доцент кафедри економіки та менеджменту,
ПВНЗ «Київський міжнародний університет», м. Київ, Україна*

Конституцією України визначено, що найвищою соціальною цінністю в державі є людина, її життя та здоров'я. Велике значення таких благ, як життя та здоров'я, зумовлює необхідність їх охорони. Сталий розвиток нині багато вчених розглядають як нову глобальну модель розвитку людства. Саме тому в контексті забезпечення сталого розвитку країни необхідне підвищення медико-соціального значення охорони суспільного здоров'я.

Саме суспільне здоров'я завжди чітко відображає соціально-економічні та суспільно-політичні умови, у яких живе населення. Дослідження показують, що державна політика у сфері охорони здоров'я нації повинна характеризуватись переважно результатами аналізу медико-демографічної ситуації, показниками здоров'я, захворюваності, показниками фінансування галузі, що впливають на зміну суспільного здоров'я.

З метою формування сталого розвитку економіки сьогодні потребує ретельного вивчення та реформування система нормативних актів у сфері регулювання